

Τραϊανός Μάνος, «Εισαγωγή»
(για το έργο *Ιατροσόφια* του Ιωάννη Σταφιδά)

Αποτέλεσμα συνδυασμού της λαϊκής σοφίας με ποικίλα παραϊατρικά και παραθρησκευτικά κείμενα φαίνεται να είναι τα ευφάνταστα, κατά τα άλλα, *Ιατροσόφια* του Ιωάννη Σταφιδά για τον οποίο ελάχιστα γνωρίζουμε, πέρα από το ότι υπήρξε συγγραφέας ή απλώς αντιγραφέας τους και οπωσδήποτε φορέας και συνεχιστής μιας μακρότατης παράδοσης, η οποία διαμέσου (και) της (υστερο)βυζαντινής γραμματείας επέζησε στον ελληνικό λαϊκό πολιτισμό μέχρι και τα μέσα του 20ού αιώνα.

Γραμμένα, κυρίως, σε γλώσσα δημώδη (από την οποία δεν λείπουν οι αρχαϊσμοί και οι επιδράσεις της εκκλησιαστικής γραμματείας/ρητορικής) τα *Ιατροσόφια* του Σταφιδά σώζονται σε ένα χειρόγραφο του 14ου αιώνα και, αν εξαιρέσει κανείς μια αποσπασματική παρουσίασή τους από τον Legrand (1881), παραμένουν μέχρι σήμερα ανέκδοτα. Ανάμεσα στα ποικίλα περιεχόμενά τους περιλαμβάνονται εξορκισμοί, μαγικοί (αντι)καταδεσμοί, προσευχές και, βέβαια, κάθε είδους (παρα)ιατρικές/(παρα)φαρμακευτικές συμβουλές/συνταγές.